



**DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT**

Justis- og beredskapsministeren

Stortinget - Justiskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
20/4748 -

Dato
15.10.2020

Vedrørende Dokument 8:136 S (2019-2020) - Representantforslag om å utvide barneomsorgsattesten

Jeg viser til Justiskomiteens brev der det bes om departementets uttalelse i forbindelse med behandling av representantforslag om å utvide barneomsorgsattesten.

Representantene fremmer følgende forslag:

1. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å utvide ordningen med barneomsorgsattest, slik at straffedom for vold mot barn etter straffeloven §§ 271, 272 og 273 om kroppskrenkelse og kroppsskade gir merknad i politiattesten.
2. Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en sak om å gjeninnføre en fornelysesordning for barneomsorgsattest.
3. Stortinget ber regjeringen foreta en full gjennomgang av barneomsorgsattesten og komme tilbake til Stortinget med forslag om eventuelle andre endringer.

Til forslag nr. 1

I forbindelse med utarbeidelsen av politiregisterloven ble det foretatt en grundig vurdering av hvilke straffebud som skulle anmerkes på barneomsorgsattesten. Det ble lagt til grunn at politiattesten skulle avgrenses til straffebud som rammer handlinger som i relasjon til mindreårige må anses særlig alvorlige og dermed særlig relevante.

Det er verdt å merke seg at ved å etablere en helhetlig regulering av politiattest for personer som skal arbeide med eller ha ansvar for mindreårige, ble attesten for mange områder betydelig utvidet. Før vedtakelsen av politiregisterloven var attesten på de fleste områder som gjaldt mindreårige begrenset til å vise ulike seksuallovbrudd, mens

en barneomsorgsattest etter politiregisterloven § 39 også viser blant annet alvorlige voldslovbrudd, alvorlige narkotikalovbrudd, ran, drap og mishandling i nære relasjoner.

Det ble ved vedtakelsen av politiregisterloven konkludert med at kun de alvorligste voldslovbruddene skulle anmerkes på barneomsorgsattestene. Begrunnelsen var at gjerningsbeskrivelsen i de øvrige bestemmelsene om voldslovbrudd, i seg selv ikke er av en slik alvorlig karakter at personene som har begått slike handlinger vil kunne anses uegnet til å ha oppgaver knyttet til mindreårige, jf. Ot.prp. nr. 108 (2008-2009) punkt 12.5.2.4. Selv om det kan være ulike synspunkter på hvor terskelen for hva som skal anmerkes bør ligge, mener jeg at denne vurderingen står seg også i dag.

Etter representantenes forslag er det kun voldslovbrudd mot mindreårige som skal anmerkes. Straffeloven §§ 271 til 273 gjelder voldslovbrudd generelt. En ordning der kun voldslovbrudd mot mindreårige anmerkes, vil innebære at politiet må gå inn i den enkelte sak for å kontrollere fornærmedes alder for derved å kunne vurdere om forholdet skal anmerkes. I lys av det store antallet attester som utstedes vil en slik ordning være svært ressurskrevende, og vil også medføre lengre saksbehandlingstid. Dersom man skulle komme til at flere voldslovbrudd bør anmerkes på barneomsorgsattester, bør anmerking derfor ikke avhenge av den fornærmedes alder.

Til forslag nr. 2

Når det gjelder forslaget om å gjeninnføre en fornyelsesordning for barneomsorgsattest, viser jeg til at reglene om fornyet vandelskontroll i politiregisterloven ble vedtatt av et enstemmig Storting i 2010. Reglene er ikke endret etter dette. Det ble i denne forbindelse foretatt en grundig vurdering av om man skulle legge opp til å utstede politiattester med jevne mellomrom, eller om man skulle velge en annen ordning. Man kom til at det ikke var ønskelig å legge opp til rutinemessig fornyelse av attester. Begrunnelsen var at en slik ordning ville være meget ressurskrevende, samtidig som den ikke sikrer at arbeidsgivere/oppdragsgivere tidsnok fanger opp nye forhold av betydning. Politiet behandler over 400 000 søknader om politiattester hvert år. Den ressursbruken en ordning med fornyede attester med jevne mellomrom innebærer, vil etter mitt syn ikke stå i forhold til det man oppnår.

I stedet har man lagt opp til en ordning hvor arbeidsgiver eller annen mottaker av politiattester kan henvende seg til politiet og få utlevert nye opplysninger av betydning for innholdet i attesten, for eksempel der det er mistanke om at en ansatt er siktet for eller dømt for straffbare forhold som ville vært anmerket på attesten. Arbeidsgiver er på denne måten gitt anledning til å forvisse seg om at kravene til vedkommendes vandel fortsatt er oppfylt. Politiet har også hjemler for å utlevere opplysninger av eget tiltak, for eksempel dersom det er nødvendig for å forebygge eller avverge lovbrudd.

Til forslag nr. 3

Som nevnt innledningsvis etablerer politiregisterloven et enhetlig system for utstedelse av politiattester, herunder barneomsorgsattester. Loven ble vedtatt i 2010 og trådte i

kraft i 2014. Jeg mener at det systemet som er etablert fungerer godt, og ser ikke behov for en ny, helhetlig gjennomgang av barneomsorgsattesten.

Med hilsen


Monica Mæland